

Horecký zpravodaj

Prosinec 2014

Číslo 22. (1/2014)

Nově zvolené zastupitelstvo obce Horky přeje všem občanům, chalupářům a příznivcům obce veselé Vánoce a šťastný nový rok 2015.

Zároveň tímto děkujeme všem voličům za projevenou důvěru, velkou volební účast, která přesáhla 72%. Poděkování patří i minulému zastupitelstvu za práci, kterou pro obec udělali a za podporu nového zastupitelstva

Zastupitelstvo obce Horky

Ohlédnutí za rokem 2014

První větší akcí letošního roku byla oprava vodárny. Jak jsem již psal v loňském zpravodaji, byla celá oprava hrazena z prostředků „skupinového vodovodu Záhoran, jehož je obec členem. Celkové náklady dosáhli téměř 400tisíc korun. Na obec zbylo ještě zajištění nového oplocení a terénní úpravy v okolí vodárny, které je plánovány na jaro 2015.

Z důvodu možnosti jsou čerpání dalších dotací začalo minulé zastupitelstvo pracovat na konceptu územního plánu obce, který byl dokončen v září a předán na Pardubický kraj. Tyto práce byly hrazeny z dotačního titulu Pardubického kraje.

Koncem října byla vzhledem k dobré finanční situaci obce zahájena práce na opravě komunikace okolo lesa k Netřebí. Byly vyspraveny nejvíce poškozené části, zbývá ještě dosypat a zpevnit krajnice pro bezpečnější vyhýbání se vozidel. Na část této opravy byla rovněž využita dotace z Pardubického kraje.

Plánované akce pro rok 2015

Jak jsem již zmínil v předchozím příspěvku, musí obec zajistit oplocení vodárny, terénní úpravy v jejím okolí. Podle počasí bude na přelomu ledna a února brigáda na prořez větví a křoví okolo komunikace na Netřebí. Včas bude oznámeno. V této době by měly být již upraveny a zpevněny krajnice okolo zmiňované silnice. V plánu oprav je i modernizace ovládnutí veřejného rozhlasu a některých reproduktorů. V případě získání dotace budeme pokračovat v práci na územním plánu obce. Do konce roku 2015 musí obec zpracovat pasport komunikací a předložit jej MU Litomyšl.

V roce 2015 chce obec zažádat o dotaci pro rok 2016 s cílem získat prostředky na výměnu oken budovy obecního úřadu, opravu střechy. Rádi bychom část prostředků též investovali do opravy Hájenky, hlavně toalet, opravy podlah, případně položení dlažby.

Obec v příštím roce zamýšlí koupit stranový mulčovač za traktor k údržbě příkopů okolo cest a mulčovač větví za traktor, který by byl v případě zájmu k dispozici občanům na likvidaci větví pro řez stromů a při úklidu větví v lese.

Z kulturních a společenských akcí jistě bude organizováno pálení čarodějnic, sportovní a dětský den, v plánu je v případě zájmu cyklistický výlet po okolí s cílem projet známá místa, loučení s prázdn-

ninami, Mikuláš, druhý Horecký výlov a vánoční beseda. Pokud bude ochota a zájem, mohou další akce s podporou obce ještě přibývat.

Josef Pechanec

Hospodaření obce

Obec hospodaří s vyrovnaným rozpočtem. Úvěr k 31.12. 2014 ve výši 380 tis, který splatíme za cca 2,5 roku. Vznikl při akci obnova komunikací a veřejného prostranství v obci Horky

Společenská kronika

Počet obyvatel naší obce ke konci listopadu je 118. Průměrný věk je 39 let, z toho muži 37 let a ženy 41 let. Přes čtyřicet obyvatel je trvale zaměstnáno, deset obyvatel podniká. Ve zdravotnictví je z naší obce zaměstnáno 9 žen, pouze 2 muži v zemědělství. V padesátých letech minulého století byla celá obec, snad mimo několika dojíždějících, zaměstnána v JZD. V obci žije 27 občanů a občáneků do 18 let a pět studujících nad 18 let. Máme mezi sebou 25 důchodců, z toho 7 nad 80 let. Nejstarší obyvatelka letos oslavila 90 let.

V roce 2014 oslavily svá jubilea

Antesová Jindřiška

Eliášová Marie

Eliáš Jaroslav

Eliáš Vlastimil

Všem ještě jednou blahopřejeme a přejeme pevné zdraví

V letošní m roce jsme se rozloučili s

Šilarovou Annou

Eliášovou Libuší

Poplatky pro rok 2015

Svoz TKO /popelnice/ 500Kč občan

Poplatek za psa 80Kč

Termín výběru bude včas oznámen

K zamyšlení

Každý, kdo by měl zájem o rychlé informace z dění v obci, akcích, sběru odpadu, a další... může napsat na obecní mail obec.horky@gmail.com, adresu si založíme, vytvoříme z dodaných adres skupinu, na kterou budou příslušné zprávy zasílány. Něco podobného bychom možná využívali i z webových stránek. Rádi bychom znali Váš názor, zda by byl zájem o tuto komunikaci obce s občany.

Upozornění policie České republiky

Stále přibývá případů podvodných kontrolorů, prodejců, náhodných kolemjdoucích, kteří se pod různými záminkami vloudí do domu, kde kradou. Proto prosíme, buďte opatrní a obezřetní, koho si použítíte do domu či bytu.

Pozvánka

V sobotu 20.12.2014 ve 13,30 hodin proběhne první Horecký výlov kaprů z požární nádrže. Bude připraveno malé občerstvení jak pro dospělé, tak i pro děti.

Jak si mnozí z Vás jistě během roku všimli, bylo okolo požární nádrže docela rušno. Děti posedávaly s nahozenými pruty a proutky u nádrže a čekaly na záběr nějaké ryby. Díky panu Romanu Tmějovi, který u Rybářství Litomyšl zajistil několik kaprů a nasadil je do nádrže, bylo o zábavu postaráno. Nikdo zprvu netušil, jak to omladinu chytne, a že opravdu pár kapříků vyloví. S povděkem jsme přijali informaci, že díky daru p. Holcmanové, vypustil Roman T. do nádrže další kapry. Nikdo neví, kolik jich tam vlastně zbylo. Při našem výlovu jde trochu o recesy a trochu o zpestření předvánočního shonu. Pokud se nějaký kapřík chytí, je v plánu případným zájemcům za symbolickou cenu ho odprodat a za utržené peníze na jaře opět dokoupit ryby a vypustit je do nádrže. Myslíme si, že je lepší když horecká mládež sedí venku na rybách, nepytlačí, hovoří mezi sebou, než když svorně sedí u počítače a komunikuje pomocí klávesnice a myši. Takže jste všichni srdečně zváni na **PRVNÍ HORECKÝ VÝLOV**.

V sobotu 27.12.2014 v 15. hodin Vás srdečně zveme na **tradiční vánoční posezení s programem**, který si připravily děti a se zajímavou besedou o Indii. Přijďte se podívat, sejt se k sousedské besedě.

J. Pechanec

Vánoční akce v okolí:

v neděli **21.12.2014** se od 16.00 uskuteční Adventní koncert v evangelickém kostele Na Lánech v Litomyšli

Zámecké návrší **24.12.2014, 13:30**

Štědrovečerní koledování

Zpívání se skupinou Věneband před budovou muzea. Občerstvení v podobě teplých nápojů zajistí skauti, kteří zároveň do Litomyšle přivezou Betlémské světlo. To bude v době Štědrovečerního koledování hořet v kryptě piaristického kostela. Zdarma bude také otevřena vyhlídka na kostele. Pořádá Regionální muzeum Litomyšl

Živý ekumenický betlém bude k vidění ve Vysokém Mýtě **24.12. 2014** před kostelem Nejsvětější Trojice v 14.00-15.00 hod. Pořádají křesťanské církve ve Vysokém Mýtě.

Ve čtvrtek **25.12. 2014** se od 19.30 hod uskuteční v Šemberově divadle **vánoční benefiční koncert PARKOVIŠTĚ PRO VEBLOUDY** v rámci festivalu HUDBA POMÁHÁ. Minimální vstupné 50 Kč. Výtěžek za akce bude určen sourozencům Petře a Renátě Štanclovým.

Zámecké sklepení **8.11.2014 - 28.12.2014, 13:00 - 16:00**

Stejně jako v loňském roce jsme pro vás spolu s tradičním výrobcem skleněných vánočních ozdob OZDOBA.CZ připravili Vánoční výstavu v Zámeckém sklepení. Stromečky budou ozdobeny křehkou krásou, ve sklepení nebude vonět pouze jehličí, ale i svažené víno.

Výstava bude otevřena od 8. 11. do 28. 12. 2014 každou sobotu a neděli od 13:00 do 16:00. Součástí výstavy bude také workshop . Vstupné: 50,- / 20,- / 100,-

Vánoční prohlídky zámku

Prohlídky vánočně vyzdobenou kaplí a reprezentačními pokoji. Výklad o historii a vybavení pokojů doplní povídání o vánočních zvyklostech, které byly spojeny se životem na zámku. Pořádá Národní památkový ústav Sychrov - Státní zámek Litomyšl

Rodiny Horákovy

Přečtěte si něco o rodinách Horákových na Horkách. Archivář p. Milan Novotný by to určitě popsal mnohem líp. Pro ty mladší nápověda: č. 4 - p. Rovenský, 5 - p. Vítová, . 8 - Hurytovi, 10 - p. Bečičková,

11 - Zemanovi, 13 - Kozákova zbouraná chalupa na místě autobusové zastávky, 20 - Lebedovi, 24 - zbouraná chalupa přes silnici proti OÚ, 28 - Součkoví, 29 - p. Dlouhá a Koskovi u hájenky, 43 - rekr.chalupa p. Procházkové nad p. Štarmanem, 46 – Eliášovi, 48 - Plevovi a 51 - p. Novotný pod p. Němcem.

První zmínky o Horákových jsem našla v kronice o roce 1642 v č. 10. V práci p. Novotného OBYVATELÉ HOREK se uvádí, že při sčítání obyvatel v roce 1741 bydleli bratři Horákové s rodinami v č. 10, 8 a 11. V čísle 10 Jan, narozený 1651 s manželkou Salomenou, v č. 8 Matěj nar. 1781 se svojí druhou manželkou Alžbětou Fejtovou (byl jejím třetím manželem!) a v č. 11 Václav, nar. 1708 s manželkou Marianou.

V č. 10 byli většinou Horákové se jménem Jan až do roku 1914, kdy Kateřina Fikejzová z č. 11 chalupu kupuje pro sebe a svoje dva sourozence.

V č. 8 se manželům Alžbětě a Matěji Horákovým narodily dvě dcery Anna a Kateřina. Grunt přebírá nejstarší syn Alžběty z prvního manželství Jan Záleský.

O č.11 je v záznamech p. Novotného z roku 1741 jen zapsána jedna dcera. Další zápisy do roku 1815, kdy chalupu vlastní již rod Bečičků, záznamy nejsou.

Zajímavou rodinu měl Jan v č. 10. Mimo jiné děti měl syna **Jana**, nar.1779 a **Matěje**. Jan, měl dvě manželky, s Annou dceru Žofii a syny Jana a Josefa. Josef s manželkou Annou bydlel v č. 4, 43, 8 a 28. Měli syna Tobiáše, který koupil č. 20 a Josefa, který s manželkou Annou rozenou Kozákovou bydlel v č. 13. V kronice se o něm píše jako o „invalidním dělostřelci“. Postavil nové č. 43 na spáleništi po požáru. Měl sedm dětí. Syn Jan postavil č. 51, kde se narodily Anna, provdaná Fikejzová v č. 48 a Emilie, provdaná Dlouhá v č. 51 (její vnučka je p. Zemanová z č. 11). Bratr Anny a Emilie Jan se oženil s Emilií z Bučiny. Brzo po svatbě byl odveden a hned na začátku první světové války. Emilie se podruhé vdává za Janova strýce Václava a žili spolu v č. 43. Měli dceru Emilii (její syn je p. Huryta) a syna Jana, který bydlel v Českých Heřmanicích.

A bratr Jana, nar. 1779, **Matěj** bydlel s rodinou v č. 24. Měl syny Josefa a Václava a dceru Annu. Václav, nar. 1823 staví č. 46. Bydlel také v č. 43 a 5. V roce 1850 se oženil s vdovou Žofí Horákovou. Jejím syna Jana uznává za vlastního. Jan kupuje v roce 1874 č. 5, kam se v roce 1900 přičlenil Josef Jiříček.

Václav kupuje č. 29 a prodává č 46 sestře Anně. Ta později chalupu předává synovci Josefu, nar. 1889. Ten ji později prodal Ladislavu Eliášovi z 28 (dědeček Ladislava Eliáše, který bydlí s rodinou v č. 46). Václav prodal č. 29 Janu Kovářovi (pravnučkou p. Kováře je p. Jana Kosková). Od Horákových byl jak je vidět, velice podnikavý. Na Horkách už ale nikdo toho jména nežije, jen chalupy zůstaly.

Marie Procházková

Vzpomínky na školní léta

Hola hola škola volá. To byla výzva pro prvňáky a prvňáčky, že se již vyklubaly z té skořáčky bezstarostného dětství, aby se pozvolna začali připravovat do života a pro ty starší to byl prostě konec prázdnin.

I mě nadešel ten čas, kdy jsem měl poprvé zasednout do školní lavice. Školu jsem moc dobře znal, jak zvenčí, tak zevnitř. S rodinou pana řídícího učitele pana Jindřicha Novotného jsme se jako sousedé velice dobře znali a udržovali přátelské vztahy. Ke škole patřilo 50 arů orné půdy, kterou jim můj otec obdělával. My jako děti jsme u řídících bývali častými hosty. Nejstarší dcera Alice již studovala tehdejší učitelství. Vlasta a Milan byli našimi staršími kamarády. Ve škole ještě bydlela sestra paní řídící s dcerou Věrou. Škola, dnes přestavěná na bytový objekt nezapře původní poslání. Na rozdíl od ostatních staveb, které sloužily, jako zemědělské usedlosti byly stavěny ke komunikaci štíty a skrytými sedlovými střechami. Škola pak byla postavena průčelím ke komunikaci s valbovou střechou. Uprostřed velké dveře do chodby, nad nimi malý timpanon s bustou učitele národu a nápisem škola. Tento nápis byl za okupace překryt tabulí s dvojjazyčným názvem Volkeshule - Obecná škola. Za dveřmi prostorná chodba, vlevo učebna a kabinet, vpravo byt učitele, vzadu malá chodbička a záchody. Učebna vybavená starými dřevěnými lavicemi se zapuštěnými kalamáři. Vpředu stupínek, katedra a na zdi přemítající tabule. Jedna deska měla vyznačenou notovou osnovu. Když jsem v září roku 1938 do školy nastupoval, to již byl řídícím učitelem pan Bohumil Petráň, rodák z Bohuňovic. Pan řídící Novotný i s rodinou byl přeložen do Českých Heřmanic a já jsem již nebyl nahodilým návštěvníkem, ale snad alespoň trochu poslušným žákem.

Pan řídící Petráň měl svérázný způsob vyučování. Tak například nám prvňákům napsal na tabuli písmeno F a pod to písmeno se musel postavit někdo ze starších žáků, jménem František, abychom si to lépe zapamatovali. Podobně to bylo i s ostatními písmeny. Nezbytnou pomůckou pro početní úkoly bylo stojanové počítadlo s barevnými kuličkami a závěsnými znaménky plus a mínus. Z ostatních pomůček to byly vycpaniny některých z dravců, pro výuku anatomie obrazy lidského těla, orgánů a kostry. Pro fyziku sloužila ta známá kovová kulička, která ohřátá držela v kroužku a po vychladnutí vypadla. To vždy učitel vyzval nějakého prvňáka, aby ji sebral. Nikdo starší by to již neudělal, protože věděl, že stále ještě pálí. Tyto vyučovací předměty jsem měl nejraději. Nemuselo se psát, počítat, pouze poslouchat. Říkalo se tomu vlastivěda. Byly to některé základní pojmy v fyzice, ale hlavně z přírody. Polní a lesní zvíř, ptactvo, ovocné a lesní stromy, práce na polích v sadech a podobně. Museli jsme znát místopis obce, názvy rybníků a cesty do sousedních obcí, jejichž jména jsme také museli znát. Jméno a příjmení starosty obce, okresního hejtmána, prezidenta a samozřejmě i říšského Führera. Při hodinách zpěvu jsme se naučili naši státní hymnu, ale i německou. Zpěv jsem měl velice rád, zpívali se převážně národní písně. Zpěv byl bez hudebního doprovodu, chyběl totiž jakýkoli hudební nástroj. Na půdě školy byl sice starý spinet, který jsem tam objevil mnohem později, když se již ve škole nevyučovalo. Spinet byl již zcela v neopravitelném stavu a tak pravděpodobně skončil někde na smetišti. Nevzpomínám, že by škola, kromě míče, měla ve výbavě ještě jiné učební pomůcky. My sami jsme měli slabikáře, později čítanky, počtenice a sešity. V jednom z nich, označeném na obálce krasopis, jsme se chlubili svými pokroky, tvorením písmen naší abecedy. Tento předmět jsem ani trochu neměl rád a musím se přiznat, že krasopisně neumím psát do dnes. Tělesná výchova spočívala převážně cvičením prostných cviků ve třídě, za pěkného počasí před školou, a nebo jsme šli na školní hřiště. Hráli se také míčové nebo jiné hry. Ve škole jsme také pinkali kuličky. Staré prošlapané prkno sloužilo jako důlek a zahrál si s námi i učitel. Ten někdy přinesl do třídy rozhlasový přijímač, takže jsme mohli poslouchat vysílání pro školy nebo pohádky. Pan řídící, jak jsem se již zmínil, měl svérázný způsob vyučování. Sám měl silný hlas a nesnášel, když někdo mluvil potichu. Takového žáka poslal před školu a on musel otevřeným oknem hlasitě odpovídat, aby to bylo slyšet. Když někdo neuměl nebo při zpěvu, jak se říká bručel, byl

poslán do zadu, do jedné prázdné lavice, která se jmenovala oslovská. Tam musel vyčkat do přestávky. Při hlavní přestávce jsme mohli být před školu, krátké pětiminutový jsme trávili ve třídě. Většinou dvě nejstarší žačky byly určeny, aby na tabuli napsaly jména neukázněných hříšníků, kteří pak museli určitou dobu stát na stupínku nebo byli posláni na chodbu. Chodili jsme společně na různé vycházky do okolí vsí, do Obory, do Boru, abychom si své znalosti z přírody ověřili přímo v terénu. Když se na jaře nebo na podzim pořádal výlov některého rybníku, tak jsme tam trávili celé půldne. Viděli jsme, jak se zatahuje nevod, práce fišmistra, jak třídí ryby, vážení a vynášení v nádobách na hráz a ostatní velice namáhavé práce. Tehdy to nebylo jako dnes, kdy nákladní automobil zacouvá až do rybníka a nakladač naloží úlovek do nádob naplněných vodou. No ale přece jen nejméně času jsme trávili ve školních lavicích. Psaní, gramatika, rozebírání vět, podmět a přísudek. V matematice to zase byla násobilka a první matematické výpočty. Ve slohových úlohách jsme se zase mohli pochlubit každý svojí autorskou fantazií. Vzpomínám na některé výplody naší spisovatelské fantazie. Například: mnoho ptáků u nás zůstává přes zimu, ale ty stěhovavé odlétají do teplých krajín. Nebo vrány chodí po poli za oráčem a tahají z něho ponravy. Jedovaté houby poznáme podle toho, že po nich umřeme. Veselé také byly výroky při výuce němčiny. Učitel položil žákovi otázku: „Wie heisst du? (jak se jmenuješ?)“, žáček si otázku špatně přeložil a odpoví. „Ich heisse Straka (Jmenuji se Straka)“, takových to výroků žákovské fantazie bylo pochopitelně mnohem více, což zajisté odpovídalo našemu rozumu. Před svátkem sv. Mikuláše se vždy někteří starší žáci ustrojili a tak se také školní výuka poněkud zpestřila. Pan řídící učitel měl fotoaparát zrcadlovku, takže nás každý rok včetně sama sebe na památku zvěčnil. Do dnes uschovávám jednu z těchto fotografií. S úsměvem si prohlížím ty výrazy v našich tvářích, děvčata v krátkých sukénkách různé barvy a nezbytné zástěrky. Chlapci v krátkých kalhotách, ale obuv, tu jsme měli všichni jednotnou. Jelikož fotografování probíhalo vždycky v létě, všichni do jednoho bosí. Nevím, kdyby dnes některý žák v takovéto obuvi nastoupil, zda by to vyvolalo smích a nebo pohoršení. Inu tehdy byla jiná doba. Byla válka, ve všem se muselo šetřit i na obuvi. Osazenectvo školy tvořili převážně žáci Horečtí, přespolní žačkou byla Milada Šlezová z Podšvábi a Jára Brokeš z Jehnědí, který bydlel u Fikejzu číslo popisné 7. Po mnichovské okupaci se k nám na zimu nastěhovala rodina mého strýce a tak se mnou docházely na vyučování také moje sestřenice. Při podzimní mobilizaci pan řídící Petrůň také musel nastoupit do armády, takže se zde vystřídal několik učitelek. On se ale velice brzy vrátil. Vzpomínám také na 15. Března 1939, kdy jsme místo vyučování vyklízeli z kabinetu do úschovy vše, co by bylo okupantům nevhod a muselo by se pak zlikvidovat. Po těch vzrušujících dnech se život ve škole normalizoval do starých kolejí. Přibyl nám německý jazyk, nevyučoval se dějepis, ze zeměpisu pouze Velkoněmecká říše a náš protektorát. Tak jsme to táhli až do prázdnin roku 1942. Tehdy jsem se s naší školou rozloučil. Po prázdninách mne babička vyzbrojila křížkem na čelo a já s novou aktovkou spolu s dalšími spolužáky vykročil za dalším vzděláním do Cerekvice.

Nová škola v Cerekvici postavená v roce 1938, nesla původní název Újezdni měšťanská škola prezidenta Dr. Edvarda Beneše. Tento nápis musel být za okupace odstraněn a na školu mohl být umístěn až po válce. Nápis okupaci v úschově přežil, komunistický režim, ale nepřežil. Škola, moderní budova, tehdy jediná v Cerekvici s terasovou střechou, až na malou přístavbu téměř nezměněná slouží svému účelu dodnes. Nám však tehdy nepatřila. Byla obsazena okupanty. My jsme se tísnily v náhradních objektech, a jak škola vypadá ze vnitř jsme mohli vidět až po válce. První třída, do které jsem nastoupil byla v bývalé Fikejzovy hospodě, druhá v budově výkupního zemědělského družstva, ostatní se tísnily ve staré škole spolu s ročníky obecné školy. Učit se muselo na směny dopolední a dopolední a tak jsme se po týdnu střídali a v zimním období chodili domů za tmy. Na jednotlivé předměty docházeli odborní učitelé, takže jsem si je podle našich představ mohli hodnotit na ty hodné a méně hodné. Učiva samozřejmě přibývalo a podle našeho chápání dopadalo také to hodnocení učitelů. Kromě hlavních vánočních, pololetních a velikonočních prázdnin byly v zimním období ještě prázdniny uhelné. To se v jedné třídě dvakrát týdně zatopilo. Zde jsme odevzdali vypracované domácí úlohy

a převzali nové, aby nám doma nebyla dlouhá chvíle. Do školy docházeli žáci z Cerekvice, Horek, Pekel, Hrušové, Bučiny, Javorník a Suché Lhoty. Chodilo se pěšky bez ohledu na vzdálenost a počasí. Pozdní příchod se neomlouval. Obutí na jízdní kola bylo na poukazy, stejně tak, jako obuv na nohy. My z Horek jsme na tom byly o to hůře, že k nám vedla pouze polní cesta, za špatného počasí a v zimě neschůdná. Tak jsme museli chodit Švábenicemi stejně jako dělníci k vlaku. V zimě, kdo měl lyže, tak se jezdilo na lyžích a zpáteční cesta byla spojená se sjížděním kopců. V létě jsme již nechodili bosí, ale v obuvi ať již kožené, nebo v dřevácích. Do třídy jsme se museli přezouvat. Gumová obuv tehdy nebyla. Vzpomínám, že na utírání tabulí místo gumové houby sloužily houby mořské. Byla válka a tak vyučování bývalo občas přerušeno leteckými poplachu. Při vyhlášení poplachu jsme museli opustit třídy a běžet na močidla. Ve škole tehdy telefon nebyl a tak jsme se po hodinách střídali, drželi službu v kanceláři družstva, kam byly poplachu telefonicky hlášeny. Při zazvonění telefonu musel službu konající žák zajít pro pana Vopařila a v případě leteckého poplachu oběhnout všechny třídy a sám běžet za ostatními. Na jeden takový poplach mám osobní vzpomínku. Začala vyučovací hodina a na začátku pravidelné zkoušení. Věděl jsem, že budu první na řadě vyvolán a látku jsem moc neuměl. Ještě nežli mě učitel stihl vyvolat, služba hlásí L15. To byl poplach. Takovou radostí, že zkoušení odpadlo, jsem prudce vyrazil ze třídy a řtil se po schodech dolů. Paní industriální učitelka, která o poplachu ještě nevěděla, veleváženě kráčela nahoru a na odpočívadle, kde se schodiště zatáčí, jsme se střetli. Oba jsme skončili na dolní chodbě. Já jsem vyskočil první a když jsem viděl, že paní učitelka vstává, místo abych ji galantně pomohl, tak jsem negalantně utekl, abych byl co nejdál. Nebylo mi to nic platné. O velké přestávce jsem musel do ředitelny, kde jsem vyfasoval dudku s připomínkou, že i při poplachu se musíme chovat ukázněně, abychom se nepotloukli sami. Domníval jsem se, že je to tímto odbyto, ale nebylo. On tam byl také přítomen náš třídní. Nijak do toho nezasahoval, ale když jsem opouštěl školu, beze slova mi podal lístek. Dobře jsem věděl, co to znamená. Doma nechat podepsat. Ale i tam to dobře dopadlo. Jelikož to bylo při poplachu, podařilo se mi to tak nějak uhovořit nebo-li lidově „vokecat“. Postupem do vyšších ročníků přibývalo učení. Ve druhé třídě nám přibylo rýsování. Museli jsme mít rýsovací prkno, příložík, trojúhelníky, úhloměr a malou rýsovací soupravu. Při výuce fyziky a chemie už bylo vybavení na jednodušší pokusy. Pan učitel Tluchoř měl šestnácti milimetrový projektor, sice neozvučený, a tak jsme měli možnost na plátně sledovat výrobu řepného cukru, tužek, mýdla, tabu ve vysoké a ocelářské peci, válcování kolejnic na jiné výrobní postupy. K filmu byly tištěné komentáře, které nám učitel četl. K našim povinnostem také patřil sběr druhotných surovin, převážně papíru a kostí, které potřebovali výrobci mýdla, které také bylo nedostatkovým zbožím. Také jsme sbírali a sušili léčivé byliny, listy jitrocele, květy a listy podběle, kterého bývalo tehdy v polích hojnost. Začátkem května roku 1945 bylo vyučování přerušeno a do školy jsme nastoupili již v Československé republice v měsíci červnu. Ještě před prázdninami jsme brigádnicky vyklízeli po okupantech budovu nové školy, aby po prázdninách již v nových podmínkách mohla sloužit svému účelu.

Vyučování v nové škole mělo zcela jiný ráz. Odpadlo učení na směny, bylo více prostoru, ústřední topení a vybavená tělocvična a hřiště. Opět se vyučoval dějepis a při zeměpise jsme se dozvěděli, že na naší planetě jsou také jiné státy, kromě již neexistující Velkoněmecké říše. Koncem školního roku se konalo slavnostní otevření školy, na které byl pozván i prezident Beneš, jehož jmenování škola nesla. Pan učitel Hlava s námi navcílil na jeho uvítání sborovou píseň, kterou pro tento účel zkomponoval. Pan prezident se ale z pracovních důvodů omluvil a zastoupil ho tehdejší ministr spravedlnosti Stránský. Po prázdninách, ještě velká většina z nás prodělala jednoroční učební kurz, kde nám přibyl těsnopis a psaní na stroji. Jak nám pozvolna přibýval rozum, měnil se také náš vztah ke spolužákům. Už to nebyly jenom holky, které jsme velice rády škádlili, že jsme jim rozvazovali zástěrky. Asi s blížící se pubertou jsme v nich začínali vidět ženy a podle toho se změnilo naše chování vůči nim. Tento rok učení nás měl připravit na to, co nás čeká až opustíme školu. Ano ta další a tvrdší část života, která nás čeká, kde budeme jednak uplatňovat to, co nám škola dala a jednak se přizpůsobovat a rvát s dalšími

problémy, jak se na nás budou valit. Rozešli jsem se do světa a pouze s některými jsme se opět sešli. Když jsme měli po 35letech první sjezd, tak jsme se navzájem představovali. Sešla se velká většina z nás. Někteří se omluvili a adresu některých jsme nesehnali. Pokusili jsme se pozvat i naše učitele. Někteří se také omluvili a nebo již nežili. Dostavila se pouze jedna učitelka z Litomyšle, která nastoupila do školy až po válce. Scházíme se každý rok, ale naše řady řídnou. V letošním roce se nás sešlo jenom sedm a tak s tím asi brzo skončíme.

A jak to bylo se školou na Horkách? Nevím již přesně v kterém to bylo roce, byl pan řídící Petrůň za války nasazen na nucené práce. Po převratu, kdy se formovala ČS armáda, musel také na určitou dobu nastoupit vojenskou službu. Potom zde již působil nepřetržitě až do roku 1952, kdy byl odvolán do Strakova. Do školy nastoupil pan řídící Jan Crha, který zde vyučoval až do roku 1962, kdy byla zdejší škola uzavřena. Na Horky byla zavedena autobusová doprava a žáci již od té doby dojíždějí do Cerekvice.

Tento článek pší proto, aby si dnešní generace, obzvláště pak žactvo mohlo udělat představu o tom, jak se vyučovalo za našich mladých let. Dnes se znovu objevují názory, že menší školy měly výhody oproti větším školám ale jednotřídky se již pravděpodobně neobnoví. A tak horecká škola se stane historií obce Horek.

Vážení čtenáři, jak jistě všichni víte, v novém roce jsme si zvolili nové obecní zastupitelstvo. Domnívám se, že mohu jménem všech občanů poděkovat odstupujícímu představenstvu za jeho odvedenou práci ve prospěch obce. Nastupujícímu představenstvu přeji, aby se jim dílo dobře dařilo, aby úspěšně navázalo na předchozí a aby se nezalekli případných neúspěchů a zdárně mohli pokračovat v nelehké práci. Všem občanům přeji hezké a požehnané Vánoce a také šťastný Nový rok 2015, kdy budeme vzpomínat sedmdesát let ukončení druhé světové války.

Jan Morávek

